

Tilläggsdirektiv till Assistanskommittén (S 2004:06)

Sammanfattning

I betänkandet behandlas ett utskottsinitiativ, väckt med stöd av 3 kap. 7 § riksdagsordningen. Utskottet föreslår att Assistanskommittén (S 2004:06) genom tilläggsdirektiv ges i uppdrag att analysera och redovisa för- och nackdelar med ett samlat kostnadsansvar och ansvar för en och samma huvudman, staten, avseende personlig assistans.

Utskottets förslag

Tilläggsdirektiv till Assistanskommittén

Riksdagen tillkännager för regeringen vad utskottet anfört om tilläggsdirektiv till Assistanskommittén (S 2004:06).

Stockholm den 13 oktober 2005

På socialutskottets vägnar

Ingrid Burman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ingrid Burman (v), Chatrine Påls-son (kd), Kristina Zakrisson (s), Margareta Israelsson (s), Cristina Husmark Pehrsson (m), Kerstin Heinemann (fp), Conny Öhman (s), Lars U Granberg (s), Catherine Persson (s), Anne Marie Brodén (m), Marina Pettersson (s), Erik Ullenhag (fp), Kenneth Johansson (c), Magdalena Andersson (m), Elina Linna (v), Jan Lindholm (mp) och Jan Emanuel Johansson (s).

Utskottets överväganden

Bakgrund

Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ger enligt 9 § personer som tillhör lagens personkrets rätt till personlig assistans om behov av sådant stöd finns. Närmare bestämmelser finns i lagen (1993:389) om assistansersättning (LASS). Syftet med insatsen personlig assistans är att ge den enskilde en möjlighet att leva ett självständigt och oberoende liv. När de grundläggande behoven överstiger 20 timmar per vecka har den enskilde rätt till assistansersättning enligt LASS. Kommunen där den ersättningsberättigade är bosatt skall ersätta kostnaderna för de första 20 assistanstimmarna per vecka.

Socialutskottet tog våren 2003 ett initiativ och föreslog riksdagen att som sin mening ge regeringen till känna vad utskottet anfört om en översyn av lagen (1993:389) om assistansersättning. Utskottet anförde bl.a. följande:

Rätten till personlig assistans har nu funnits i nästan 10 år. Assistansreformen har inneburit ökad valfrihet, större inflytande och bättre livskvalitet för många svårt funktionshindrade personer. Reformen har emellertid också präglats av vissa tillämpnings- och finansieringsproblem. Lagregler och administrativa rutiner har därför ändrats under tiden som gått sedan införandet för att förenkla och förbättra tillämpningen samt kontrollen över kostnaderna.

Socialutskottet har såväl med anledning av regeringsförslag som riksdagsmotioner vid ett flertal tillfällen haft anledning att behandla olika frågeställningar i anslutning till tillämpningen av LASS. Utskottet erinrar vidare om att utskottet under åren gjort ett flertal, av riksdagen godkända, tillkännagivanden till regeringen på området.

Socialutskottet anser att tiden nu är mogen för en bred översyn av lagen (1993:389) om assistansersättning (LASS). Utskottet anser att översynen bl.a. skall avse hur lagen har fungerat i praktiken, även innefattande bemötandefrågor, personalförsörjningen och hur den långsiktiga finansieringen skall se ut. Det är utskottets mening att översynen skall göras av en parlamentarisk utredning. – – –

I ett särskilt yttrande anförde de borgerliga partierna att de länge arbetat för att få en bred översyn av handikappreformen och därför hälsade utskottsiniciativet med tillfredsställelse. De förutsatte att med formuleringen bred översyn överväganden kring huvudmannaskapsfrågan och det långsiktiga finansieringsansvaret skulle komma att bli en naturlig och självklar del i översynen.

Riksdagen följde utskottet (bet. 2002/03:SoU19, rskr. 2002/03:193).

Regeringen beslutade den 15 juli 2004 att tillkalla en parlamentarisk kommitté (Assistanskommittén) för att göra en bred översyn av personlig assistans enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och lagen (1993:389) om assistansersättning (LASS) (dir. 2004:107). De nationella målen för handikappolitiken skall utgöra en

utgångspunkt för kommitténs överväganden och förslag. Av direktiven för kommittén framgår vidare bl.a. att kommittén skall kartlägga och analysera konsekvenserna av det gemensamma finansieringsansvar som staten och kommunerna har för den personliga assistansen. Uppdraget skulle ursprungligen slutredovisas den 31 december 2006 men utredningstiden har genom tilläggsdirektiv (dir. 2005:66) förlängts till den 31 mars 2007.

I en skrivelse till socialutskottet den 13 september 2005 har företrädare för Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna, Västerpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet de gröna framställt en begäran om att Assistanskommittén skall ges ett utökat uppdrag.

Utskottets ställningstagande

Det delade kostnadsansvaret mellan kommun och stat för personlig assistans och den handläggning som det genererar har fått omfattande kritik. Socialutskottet anser därför att regeringen genom ett tilläggsdirektiv snarast bör ge Assistanskommittén i uppdrag att analysera och redovisa för- och nackdelar med ett samlat kostnadsansvar och ansvar för en och samma huvudman, staten, avseende personlig assistans.

Vad utskottet nu anfört bör riksdagen tillkännage för regeringen som sin mening.